

अदण्डा मे दिजाश्चेति प्रतिजानीहि हे विभो । लोकश्च सङ्गरात् कृत्स्नं चातासीति परन्तप ।

वैन्यस्ततस्तानुवाच देवानृषिपुरोगमान् । ब्राह्मणा मे महाभागा नमस्याः पुरुषर्षभाः ।

११९०

एवमस्त्विति वैन्यस्तु तैरुक्तो ब्रह्मवादिभिः । पुरोधाश्चाभवत्तस्य शुक्रो ब्रह्ममयो निधिः ।

मन्त्रिणो बालखिल्याश्च सारस्वत्योगणस्तथा । महर्षिर्भगवान् गर्गस्तस्य सांवत्सरोऽभवत् ।

आत्मनाष्टमदत्येव श्रुतिरेषा परा नृषु । उत्पन्नौ वन्दिनौ चास्य तत्पूर्वो सृतमागधौ ।

तयोः प्रीतो ददौ राजा पृथुर्वैन्यः प्रतापवान् । अनूपदेशं सूताय मगधं मागधाय च ।

समतां वसुधायाश्च स सम्यगुदपादयत् । वैषम्यं हि परं भूमेरासीदिति च नः श्रुतं ।

११९५

मन्वन्तरेषु सर्वेषु विषमा जायते मही । उज्जहार ततो वैन्यः शिलाजालान् समन्ततः ।

धनुष्कोट्या महाराज तेन शैला विवर्द्धिताः । स विष्णुना च देवेन शक्रेण विबुधैः सह ।

ऋषिभिश्च प्रजापालैर्ब्राह्मणैश्चाभिषेचितः । तं साक्षात् पृथिवी मेजे रत्नान्यादाय पाण्डव ।

सागरः सरितां भर्ता हिमवांश्चाचलोत्तमः । शक्रश्च धनमच्यं प्रादात्तस्मै युधिष्ठिर ।

रुक्मञ्चापि महामेरुः स्वयं कनकपर्वतः । यत्तराक्षसभर्ता च भगवान्नरवाहनः ।

११९७

धर्मं चार्थं च कामे च समर्थं प्रददौ धनं । हया रथाश्च नागाश्च कोटिशः पुरुषास्तथा ।

प्रादुर्बभूवुर्वैन्यस्य चिन्तनादेव पाण्डव । न जरा न च दुर्भिक्षं नाधयो व्याधयस्तथा ।

सरोरुपेभ्यः स्नेहेभ्यो न चान्योऽन्यात् कदाचन । भयमुत्पद्यते तत्र तस्य राज्ञोऽभिरक्षणात् ।

आपस्तम्भिरे चास्य समुद्रमभियास्यतः । पर्वताश्च ददुर्मागं ध्वजभङ्गश्च नाभवत् ।

तेनेयं पृथिवी दुग्धा सस्यानि दश सप्त च । यत्तराक्षसनागैश्चापीप्सितं यस्य यस्य यत् ।

११९९

तेन धर्मोत्तरश्चायं कृतो लोको महात्मना । रञ्जिताश्च प्रजाः सर्वास्तेन राजेति शब्दते ।

ब्राह्मणानां क्षत्रवाणोत्ततः क्षत्रिय उच्यते । प्रथिता धर्मतश्चेयं पृथिवी बज्रभिः स्मृता ।

स्थापनञ्चाकरोद्विष्णुः स्वयमेव सनातनः । नातिवर्त्तिष्यते कश्चिद्राजंस्त्वामिति भारत ।

तपसा भगवान् विष्णुराविवेश च भूमिपं । देववन्नरदेवानां नमते यं जगन्नृप ।

दण्डनीत्या च सततं रक्षितव्यं नरेश्वर । नाधर्षयेत्तथा कश्चिच्चारनिष्ठानुदर्शनात् ।

१२००

शुभं हि कर्म राजेन्द्र शुभत्वायोपकल्पते । आत्मना कारणैश्चैव समस्तेह महीक्षितः ।

को हेतुर्यदग्रे तिष्ठेत्लोको दैवादृते गुणात् । विष्णोर्ललाटात् कमलं सौवर्णमभवत्तदा ।

श्रीः सम्भूता यतो देवी पत्नी धर्मस्य धोमतः । श्रियः सकाशादर्थश्च जातो धर्मेण पाण्डव ।

अथ धर्मस्तथैवार्थः श्रीश्च राज्ये प्रतिष्ठिता । सुकृतस्य चयाचैव स्वर्लोकादित्य मेदिनी ।

पार्थिवो जायते तात दण्डनीतिविशारदः । महत्त्वेन च संयुक्तो वैष्णवेन नरो भुवि ।

१२०५

बुद्ध्या भवति संयुक्तो माहात्म्यञ्चाधिगच्छति । स्थापितश्च ततो दैवैर्न कश्चिदतिवर्त्तते ।

तिष्ठत्येकस्य च वशे तच्चेदं न विधीयते । शुभं हि कर्म राजेन्द्र शुभत्वायोपकल्पते ।

तुल्यलोकस्य यस्यायं लोको वचसि तिष्ठति । योऽस्य वैमुखमद्राक्षीत् सौम्यं सोऽस्य वशानुगः ।